

SEMANTYKA I WERYFIKACJA - ĆW. 10

Zaczynamy kontynuacje. Zaczniemy od języka TINY z blokami, ale bez deklaracji procedur (czyli jedno środowisko **Env**).

1. Niech **Ans** będzie dziedziną “ostatecznych wyników działania programu”. W dużym stopniu wszystko jedno co to jest; można przyjąć **Ans = Store**.

Dziedziny kontynuacji:

$$\begin{aligned} \mathbf{Cont}_E &= \mathbf{Num} \rightarrow \mathbf{Ans} \\ \mathbf{Cont}_B &= \mathbf{Bool} \rightarrow \mathbf{Ans} \\ \mathbf{Cont}_I &= \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans} \\ \mathbf{Cont}_D &= \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans} \end{aligned}$$

Uwaga: na slajdach z wykładu kontynuacje wyrażeń biorą dodatkowo stan. Tutaj to pomijamy; można sobie samemu porównać.

Normalny typ funkcji semantycznej dla instrukcji jest taki:

$$\mathcal{I}[\ ] : \mathbf{Instr} \rightarrow \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Store}$$

Idea: przekazujemy element **Store** “dalej”, do kontekstu. Potem ten kontekst oblicza z tego element **Ans**. Ale równie dobrze możemy uznać, że z kontekstu dostajemy funkcję **Store** → **Ans** i sami ją sobie uruchomimy. Możemy ją też np. zignorować, co potem pozwoli na większą elastyczność. Tak więc typy funkcji semantycznych:

$$\mathcal{I}[\ ] : \mathbf{Instr} \rightarrow \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Cont}_I \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans}$$

(opowiedzieć o włożeniu $X \rightarrow C^{C^X}$). Kolejność argumentów jest taka, żeby można było ostatnią frakcję **Store** → **Ans** traktować jako element **Cont_I**. W pozostałych funkcjach, kontynuacje muszą brać wyniki ewaluacji:

$$\begin{aligned} \mathcal{E}[\ ] &: \mathbf{Exp} \rightarrow \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Cont}_E \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans} \\ \mathcal{B}[\ ] &: \mathbf{BExp} \rightarrow \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Cont}_B \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans} \\ \mathcal{D}[\ ] &: \mathbf{Decl} \rightarrow \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Cont}_D \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans} \end{aligned}$$

Funkcje semantyczne, na początek dla prostych instrukcji:

$$\begin{aligned} \mathcal{I}[\mathbf{skip}] &= \lambda\rho.\lambda\kappa\lambda s.\kappa(s) \\ \mathcal{I}[x := e] &= \lambda\rho\lambda\kappa\lambda s.\kappa(s[x \mapsto \mathcal{E}[e]\rho s]) \end{aligned}$$

to przy semantyce bezpośredniej wyrażeń. Przy semantyce kontynuacyjnej zupełnie inaczej:

$$\mathcal{I}[x := e] = \lambda\rho\lambda\kappa\lambda s.\mathcal{E}[e]\rho(\lambda n.\kappa(s[x \mapsto n]))s$$

Dalej, chyba najbardziej pouczająca reguła:

$$\mathcal{I}[[I_1; I_2]] = \lambda\rho\lambda\kappa.\mathcal{I}[[I_1]]\rho(\mathcal{I}[[I_2]]\rho\kappa)$$

Teraz proste równania dla semantyki kontynuacyjnej wyrażeń:

$$\begin{aligned}\mathcal{E}[[n]] &= \lambda\rho\lambda\kappa\lambda s.\kappa(n) \\ \mathcal{E}[[x]] &= \lambda\rho\lambda\kappa\lambda s.\kappa(s(\rho(x))) \\ \mathcal{E}[[e_1 + e_2]] &= \lambda\rho\lambda\kappa\lambda s.\mathcal{E}[[e_1]]\rho(\lambda n.\mathcal{E}[[e_2]]\rho(\lambda m.\kappa(n + m)))s\end{aligned}$$

itd. **While** można napisać naiwnie, równaniem stałopunktowym. Zadanie: napisać reguły dla deklaracji.

2. Pierwsze ciekawe zastosowanie kontynuacji, czyli nagłe zatrzymanie programu:

$$I ::= \dots \mid \mathbf{abort}$$

Rozwiązanie: Wszystkie dziedziny semantyczne pozostają bez zmian. Typ funkcji semantycznej dla instrukcji to więc:

$$\mathcal{I}[[ ] : \mathbf{Instr} \rightarrow \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Cont}_I \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans}$$

przy czym trzeba tu zdecydować czy właściwie jest **Ans**. Na przykład przyjmijmy wygodnie, że **Ans** = **Store**. Wtedy odpowiednie równanie to:

$$\mathcal{I}[[\mathbf{abort}]]\rho\kappa s = s$$

Tutaj po raz pierwszy instrukcja, otrzymawszy kontynuację, zignorowała ją.

3. Wskakiwanie z pętli, czyli:

$$I ::= \dots \mid \mathbf{break}$$

Rozwiązanie: dodatkowy element środowiska to jedna kontynuacja, która pamięta co się miało dzieć po zakończeniu pętli. Tak więc:

$$\mathcal{I}[[ ] : \mathbf{Instr} \rightarrow \mathbf{Env} \rightarrow \mathbf{Cont}_I \rightarrow \mathbf{Cont}_I \rightarrow \mathbf{Store} \rightarrow \mathbf{Ans}$$

i równania (przy semantyce bezpośredniej wyrażeń):

$$\begin{aligned}\mathcal{I}[[\mathbf{break}]]\rho\beta\kappa &= \beta \\ \mathcal{I}[[\mathbf{skip}]]\rho\beta\kappa &= \kappa \\ \mathcal{I}[[\mathbf{while} \ b \ \mathbf{do} \ I]]\rho\beta\kappa s &= \mathit{ifte}(\mathcal{B}[[b]]\rho s, \\ &\quad \mathcal{I}[[I]]\rho\kappa(\mathcal{I}[[\mathbf{while} \ b \ \mathbf{do} \ I]]\rho\beta\kappa)s, \\ &\quad \kappa s)\end{aligned}$$

4. Z kolei:

$$I ::= \dots \mid \text{continue}$$

Dziedzina jest ta sama (choć przy użyciu `break` i `continue` na raz trzeba by pamiętać dwie kontynuacje), ale w drugiej linii ostatniego równania, zamiast pierwszego κ powinno być

$$\mathcal{I}[\text{while } b \text{ do } I]_{\rho\beta\kappa}$$